

PATVIRTINTA
Birštono lopšelio-darželio „Giliukas“
direktorius 2023 m. rugsėjo 29 d.
įsakymu Nr. V-34

LOPŠELIO-DARŽELIO „GILIUKAS“ 2023–2024 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Birštono lopšelio-darželio „Giliukas“ 2023–2024 mokslo metų priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo Birštono lopšelis-darželis „Giliukas“ (toliau – darželis) pagal vienerių metų priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau – Programa).
2. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi birželio 8 d. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena, mokslo metų pradžia, darželio sprendimu, nukeliama į artimiausią darbo dieną po poilsio dienos.
3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

II SKYRIUS BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

4. Priešmokyklinis ugdymas:
  - 4.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos jam sueina 5 metai;
  - 4.2. gali būti pradedamas teikti vaikui, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos, tačiau, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko raidą ir esant poreikiui, bus sudaromos galimybės priešmokyklinio ugdymo programoje praleisti dvejus metus ir pradinį ugdymą pradėti vėliau. Tėvų (globėjų) sprendimu priešmokyklinis ugdymas taip pat galės būti teikiamas vėliau, bet ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai.
  - 4.3. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė –175 dienos per metus.
  - 4.4. atsižvelgiant į kiekvieno vaiko raidą ir esant poreikiui, bus sudaromos galimybės priešmokyklinio ugdymo programoje praleisti dvejus metus ir pradinį ugdymą pradėti vėliau. Tėvų (globėjų) sprendimu priešmokyklinis ugdymas taip pat galės būti teikiamas vėliau, bet ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai.
  - 4.5. pagal Programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) padeda organizuoti ikimokyklinio ugdymo įstaiga, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
5. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).
6. Ugdymo vieta – priešmokyklinio ugdymo grupė.
7. Priešmokyklinio ugdymo trukmė – 1 metai. Ugdymo procesas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2023 m. birželio 8 d.

8. Darželis dirba 5 dienas per savaitę.
9. Ugdomoji kalba– lietuvių.
10. 2023 m. rugsėjo 1 d. sukomplektuota 1 priešmokyklinio ugdymo grupė.
11. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų ugdytinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo, ugdymo paslaugos organizuojamos maksimaliai laikantis grupių izoliacijos principo:
  - 11.1. vaikai lanko nuolatos tą pačią grupę;
  - 11.2. grupės veikla vykdoma išvengiant skirtingas grupes lankančių vaikų kontakto patalpose, kuriose teikiamos ugdymo paslaugos;
  - 11.3. darbuotojai neturi kontakto, į kurių pareigas neįeina tiesioginis darbas su vaikais;
  - 11.4. uždaroje patalpose organizuojami renginiai, tik tos pačios grupės vaikams;
  - 11.5. bendros patalpos (kūrybinė erdvė) po kiekvienos grupės panaudojimo išvėdinamos ir išvalomos;
  - 11.6. esant palankioms oro sąlygoms ugdymas organizuojamas lauke;
  - 11.7. esant kelioms grupėms lauke organizuojamas renginys taip, kad tarp dalyvių išlaikomas 1 metro atstumas;
  - 11.8. logopedas su vaikais dirba individualiai arba vienu metu tik su tos pačios grupės vaikais, vengiama fizinio kontakto;
  - 11.9. po kiekvieno užsiėmimo patalpos išvėdinamos ir nuvalomi dažnai liečiami paviršiai;
  - 11.10. vaikai maitinami grupės patalpose;
  - 11.11. temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į darželį priešmokyklinės grupės ugdytiniai gali neatvykti, šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.
12. Darželis, atsižvelgdamas į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, šalių įsipareigojimai.
13. Vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punctualų, reguliarų grupės lankymą (jei vaikas negali atvykti, nedelsiant turi informuoti darželį) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.
14. Vaiko lankomumas yra žymimas elektroniniame dienyne MŪSŲ DARŽELIS
15. Priešmokyklinio ugdymo grupių ugdomosios veiklos planai (savaitės planai) pildomi elektroniniame dienyne.
16. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas per savaitę dirba 36 valandas, iš jų – 31 valandas su vaikais ir 5 valandas nekontaktines.
17. Priešmokyklinio ugdymo Programą vykdo priešmokyklinio ugdymo mokytojai, meninio ugdymo pedagogas, neformaliojo ugdymo mokytojai, teikiama logopedo pagalba.
18. Vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai), kartu su Mokyklos vaiko gerovės komisija, sudaryta vadovaujantis Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir tėvais (globėjais), vadovaudamiesi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

19. Grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes galiojančioje Lietuvos higienos normoje HN nurodyto vaikų skaičiaus.

20. Programos įgyvendinimo laikotarpiu vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogos organizuojamos pagal pradinio ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Jų pradžią nustato direktorius pritarus mokytojų tarybai.

III SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

21. Darželis:

21.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą įstaigoje;

21.2. po mokymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinio registre sukauptų duomenų – mokinio vardas ir pavardė; asmens kodas; atvykimo data (pirmoji mokinio ugdymosi diena); namų adresas; grupė į kurią mokinys atvyko; grupė; kurioje mokinys ugdomi; grupė, iš kurios mokinys išvyko; įsakymo apie išvykimą data ir numeris; Mokykla, į kurią mokinys išvyko ugdytis / mokytis, – automatiniu būdu formuojamas, o pasibaigus mokslo metams išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

21.3. mokinių abėcėliniame žurnale mokinių pavardes ir vardus surašo abėcėlės tvarka. Registracijos numeriai kasmet pradedami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugojamas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią mokyklą mokinys yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Išvykus iš Mokyklos priešmokyklinės grupės mokiniui, baigusiam Programą, įrašoma „baigė Programą“, nebaigusiam Programos – „nebaigė Programos“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukauptų mokinio duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę / klasę, kurioje jis ugdomi / mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

21.4. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo, rekomendacijos pradinių klasių mokytojų formą ir jų parengimo terminus;

21.5. pateikia mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdydys pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojo rekomendaciją (toliau – Rekomendacija), parengtą pagal Tvarkos aprašo priede pateiktą formą. Rekomendacija turi būti pasirašyta priešmokyklinio ugdymo mokytojo (ų) ir patvirtinta darželio vadovo.

22. Darželio direktorius:

22.1. pagal steigėjo nustatytus terminus priima ir registruoja tėvų prašymus, teikia informaciją švietimo padaliniui apie vaikų priešmokyklinio ugdymo poreikį;

22.2. informuoja tėvus apie steigėjo patvirtintus priešmokyklinio ugdymo modelius darželyje;

22.3. parengia ir tvirtina priešmokyklinio ugdymo pedagogų pareigybių aprašymus.

23. Darželio direktorius tvirtina:

23.1. priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašą;

23.2. metinius ugdomosios veiklos planus;

24. vaikams skiriamos atostogos 2023–2024 m. m.:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2023-10-30	2023-11-03
Žiemos (Kalėdų)	2023-12-27	2024-01-05
Žiemos	2024-02-19	2024-02-23
Pavasario (Velykų)	2024-04-02	2024-04-05

25. Priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimas grupėje pradedamas 7.00 val. ryto.

26. Darželyje priešmokyklinis ugdymas organizuojamas, taikant priešmokyklinės grupės modelį, kurio veiklos trukmė 10.30 val. per dieną.

Ugdymo kompetencijos	Priešmokyklinio ugdymo mokytojai organizuoja maitinimą ir poilsį.
Komunikavimo kompetencija	Dirba 2 priešmokyklinio ugdymo mokytojai
Pažinimo kompetencija	
Pilietiškumo kompetencija	
Kūrybiškumo kompetencija	
Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	
Kultūrinė kompetencija	
Skaitmeninė kompetencija	

27. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

27.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgdamas į patvirtinto Modelio ypatumus, individualius vaikų poreikius, grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

27.2. priešmokyklinio ugdymo mokytojas, planuodamas grupės ugdomąją veiklą, individualizuoja ugdymo tikslus ir turinį, atsižvelgdamas į bendrą grupės specifiką ir individualius vaikų poreikius, ypatumus;

27.3. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai– antrai klasei;

27.4. per 3 savaites nuo Programos įgyvendinimo pradžios parengia metinius ugdomosios veiklos planus pagal patvirtintą priešmokyklinio ugdymo modelį;

27.5. priešmokyklinės grupės ugdomojoje veikloje naudoja PU rinkinio „Patirčių erdvės“ 1 ir 2 dalis bei programa „Herojus jūsų klasėje“

27.6. pagal metinį veiklos planą rengia savaitinius grupės ugdomosios veiklos planus.

28. Vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimas:

28.1. vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Programa;

28.2. vaikų pažangą ir pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojai;

28.3. vaiko turinčio specialiujų ugdymo (si) poreikių pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo mokytojas, kartu su logopedu, individualiai dirbusiu su vaiku;

28.4. vaikų pažanga, programos įgyvendinimo laikotarpiu, yra vertinama nuolat, laisvai pasirenkant vertinimo būdus ir metodus.

28.5. vaiko pasiekimų vertinimas atliekamas ugdomųjų metų pradžioje ir pabaigoje:

28.5.1. priešmokyklinio ugdymo pedagogai per 4 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminį pasiekimų įvertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

28.5.2. įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojai atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia rekomendaciją pagal tvarkos aprašo priede nustatytą formą.

28.6. vaiko turinčio specialiujų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su mokyklos vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją, skirtą mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdytų pradinio ugdymo programą, ir mokyklos vaiko gerovės komisijai.

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS MOKYKLOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

29. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų ugdytinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms darželyje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas grupėje, ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

30. Mokyklos vadovas numato ugdymo organizavimo gaires dėl ugdymo ypatingų aplinkybių laikotarpiu, ar esant aplinkybėms darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu grupėje. Ugdymo organizavimo gairės tvirtinamos darželio vadovo.

31. Darželio vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

31.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

31.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

31.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

31.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

31.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų ugdytinių sveikatai ir gyvybei;

31.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Darželio vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija;

31.3. valstybės, savivaldybės lygiu priėmus sprendimą ugdymą organizuoti mokymo būdu, darželis:

31.3.1. vadovaujasi parengtomis ugdymo organizavimo gairėmis dėl ugdymo organizavimo ypatingomis aplinkybėmis ar esant aplinkybėms darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo procesu grupėje;

31.3.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, rekomendacijomis dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

31.3.3. įvertina, ar visi ugdytiniai gali dalyvauti ugdymo procese ne grupėje, susitarti dėl galimų šios problemos sprendimo būdų, pasirinkimo alternatyvų, galimos pagalbos priemonių. Jei namuose sąlygų ugdytis nėra, suteikiamos sąlygos ugdytis darželyje (jei negresia pavojus gyvybei ir sveikatai). Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti darželyje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

31.3.4. susitaria su atsakingais darbuotojais dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

31.3.5. skiria ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) sinchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui;

31.3.6. pertvarko ugdymo pagal programą veiklų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesui organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios grupės tvarkaraštyje numato

sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamą laiką. Galima nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė per dieną – iki 1 val.;

31.3.7. susitaria ir suderina su mokytojais (priešmokyklinio ugdymo mokytojais, ikimokyklinio ugdymo mokytojais, ikimokyklinio ugdymo meninio ugdymo mokytojais, neformaliojo švietimo mokytojais, pagalbos mokiniui specialistu ar kt.) dėl tarpusavio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad asinchroniniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas; tikslingas tiesioginio transliavimo internetu ar televizijoje veiklų stebėjimas, užduočių atlikimas ir t.t., atsižvelgiant į vaikų galimybes ir amžiaus ypatumus;

31.3.8. susitaria kaip bus skiriamos ugdymosi užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais) gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek vaikai turės skirti laiko užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys vaikams, jų tėvams (globėjams) ir fiksuojami pasiekimai ir pan.;

31.3.9. paskiria atsakingus asmenis, kurie teiks bendrąją informaciją apie ugdymosi proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą ar komunikuos kitais svarbiais klausimais (pvz., informacinių komunikacinių technologijų perdavimas vaikų tėvams (globėjams), pagalbos teikimas diegiant, naudojantis informacinių technologijų programomis ar pan.) tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negalėjo būti organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu grupėje. Informacija apie tai skelbiama darželio tinklalapyje;

31.3.10. sudaro planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

33. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybių biudžetų, rėmėjų ir kitomis lėšomis.
